

Nemzeti Kiválóság Hírlevél

2014. ÁPRILIS 2014/4.

Köszöntő

**Tisztelt Pályázóink!
Kedves Olvasók!**

Nagy megtiszteltetés számomra, hogy a Magyar Zoltán Kuratórium legifjabb tagjaként köszönhetem Önöket! *Dr. Kis Norbert*, korábbi helyettes államtitkár úr felkérésére és *Dr. Navracsics Tibor* miniszterelnök-helyettes úr megbízásából, a Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciájának elnökeként kerülhettem ezen felelősségteljes pozícióba, és válhattam a tiszteletre méltó szakemberekből álló kör tagjává.

Nagy Dávid, a Magyar Zoltán Kuratórium tagja

Meggyőződésem, hogy a felsőoktatás kapuinak szélesebbre nyitásával egyre több kiemelkedő tehetség kezdhet tudományos karrier építésébe. A Kuratórium tisztában van vele, hogy a tehetség ehhez önmagában sajnos sokszor nem elég. Éppen ezért olyan fontos számunkra ez a Program, melynek keretében mi is hozzájárulhatunk ahhoz, hogy minél több tehetségből válhasson Nemzeti Kiválóság.

Szeretném megköszönni a Kuratórium tagjainak és a Nemzeti Kiválóság Program adminisztratív munkatársainak e nemzetgazdasági szempontból is jelentős ügy érdekében végzett munkáját. Végezetül pedig doktorandusz hallgatóként is szeretném buzdítani minden kutatás iránt érdeklődő hallgatótársamat, hogy ragadja meg a kínálgató lehetőséget és tehetségét, tudását állítsa a köz szolgálatába!

Nagy Dávid, kuratóriumi tag

A TARTALOMBÓL

» Események:

Sikerrel zárult az „A Tehetség a Jövőnk!” konferencia

» Események

Tudományos szekció-ülések összefoglalója

» Horizont:

Demola Budapest

» Programajánló:

- NKP alumni találkozó
- Debrecen az élettudományi kutatásokért konferencia
- DRC Nyári Egyetem

» Támogatottaink bemutatkozása

Ezúton gratulálok minden fiatal és tapasztalt kutatónak, aki már elnyerte a Nemzeti Kiválóság Program valamely rangos ösztöndíját! Öszintén remélem, hogy a fáradságos munkával kiérdemelt támogatás hozzásegíti őket kutatásaik folytatásához, újabb eredmények eléréséhez. Egyúttal bátorítani szeretném azon fiatal tehetségeket, akik a jövőben terveznek élni a Program biztosította lehetőségekkel.

Események

A TEHETSÉG A JÖVŐNK! konferencia

A képeken, balról jobbra: Dr. Tőkéczi László kuratóriumi elnök; Dr. Biró Marcell közigazgatási államtitkár, illetve telt ház a Corvinus Egyetem aulájában

A TEHETSÉG A JÖVŐNK! címmel rendezett tudományos konferenciát a Nemzeti Kiválóság Program 2014. április 3-án, a Budapesti Corvinus Egyetemen. **Dr. Biró Marcell**, a KIM közigazgatási államtitkára és **Dr. Tőkéczi László**, a Magyar Zoltán Kuratórium elnöke méltatta a program eredményeit, hét támogatottunk pedig saját kutatási eredményeiről tartott előadást.

Májusban NKP alumni találkozót Budapesten!

A Nemzeti Kiválóság Program 2014. május 22-én rendezi meg első alumni találkozóját Budapesten, a Kopaszi-gáton található [Öböl Házban](#). Várjuk ösztöndíjasaink jelentkezését az NKP honlapon található [regisztrációs linken](#)! A rendezvény programja folyamatosan alakul, amit honlapunkon követhetnek figyelemmel.

Több mint 200 meghívott vendég vett részt a Nemzeti Kiválóság Program tudományos konferenciáján, amelyet „A TEHETSÉG A JÖVŐNK!” címmel rendeztünk a Budapesti Corvinus Egyetemen. Beszédet tartott **Dr. Rostoványi Zsolt**, a BCE rektora, **Dr. Biró Marcell**, a KIM közigazgatási államtitkára, valamint **Dr. Tőkéczi László**, a Magyar Zoltán Kuratórium elnöke.

Ezt követően a Program által támogatott hét ösztöndíjas számolt be kutatási eredményeiről, prezentáció formájában.

Dr. Biró Marcell kiemelte: folyamatos munkát jelent a tehetséggondozás, a Nemzeti Kiválóság Programban résztvevő fiatal oktatók, kutatók pedig arra vállalkoznak, hogy a minőségi fejlődést célzó egyetemeken hasznosítható munkát végezzenek.

Dr. Tőkéczi László elmondta: hiánypótló ösztöndíjrendszer épült ki, amelynek célja, hogy nemzetközi színvonalú támogatást nyújtsanak a hallgatóknak és a kutató-oktatóknak, s ezzel „példaértékű mintát biztosítsanak a kiválóság elismerésére”. Hozzátette: a rendelkezésre álló 6,75 milliárd forintból 61 pályázatot írtak ki, az 5319 beér-

kezett pályamunkából 4810 volt érvényes és 1861 nyert támogatást.

Nagy érdeklődés mellett zajlottak a délutáni kerekasztal-beszélgetések is. A Rectori tanácssteremben megtartott szekcióülés moderátora **Dr. Szendrő Péter** egyetemi tanár, a Magyar Zoltán Kuratórium tagja volt. „A fiatalok lehetőségei a tudományos pályán és a felsőoktatásban” témakörben kifejtette véleményét – mások mellett – **Dr. Klinghammer István**, az EMMI felsőoktatásért felelős államtitkára, **Dr. Vass László**, a Budapesti Kommunikációs és Üzleti Főiskola rektora, **Dr. Csernoch László**, az OTDT elnöke, **Dr. Szabó Attila**, a Semmelweis Egyetem I. sz. gyermekgyógyászati klinikájának igazgatója is.

A másik kerekasztal-beszélgetést **Dr. Karátson Dávid**, a Magyar Zoltán Kuratórium alelnöke moderálta. A „Kutatói tapasztalatok és lehetőségek” témakörében mások mellett véleményét nyilvánított **Dr. Réthelyi Miklós**, a Semmelweis Egyetem professzora, **Dr. Patkós András** akadémikus, egyetemi tanár, **Dr. Szarka László** akadémikus, az MTA Kutatóintézeti Főosztályának vezetője, valamint **Dr. Kollár László** akadémikus, az OTKA Bizottság elnöke.

Események

A TEHETSÉG A JÖVŐNK! szekcióülések

A délelőtti plenáris ülést követően tudományos kerekasztal-beszélgetésekkel folytatódott a konferencia, melyeket Prof. Dr. Szendrő Péter, a Magyar Zoltán Kuratórium tagja, illetve Prof. Dr. Karátson Dávid, a Kuratórium alelnöke moderált.

„A fiatalok lehetőségei a tudományos pályán és a felsőoktatásban” című kerekasztal-beszélgetés a BCE Rectori tanácstermében

Dr. Klinghammer István és Dr. Szendrő Péter

Dr. Klinghammer István államtitkár úr hozzászólása

A felsőoktatásért felelős államtitkár kiemelte: meg kell találni a főiskolák és az egyetemek szerepét a felsőoktatásban. Véleménye szerint a főiskola az alkalmazott tudást a legmagasabb szinten, közvetlen gyakorlati alkalmazáshoz adja át. „Az egyetem az ismeretlenben való tájékozódásra készítse fel a hallgatóit, akik majd továbbviszik a tudományt” – mondta. A főiskola feladata a három éves alapképzés biztosítása, míg az egyetemké az, hogy gondozzák a mesterképzést és a doktori iskolákat. Szorgalmazta a duális képzés bevezetését, amelyben a képzés legalább 40%-át a hallgatók gyakorlati területen végzik. „Ha ezt el lehetne érni, akkor a kutatásra is több pénz jutna” – összegzett Dr. Klinghammer István.

Dr. Szendrő Péter köszöntőjében elmondta: a konferencia szervezői arra vállalkoztak, hogy a tehetség valóban a jövőnk legyen, és a tapasztalatokat egyesítve eljuttassák azokhoz, akik tehetnek a jövőért. **Dr. Csernoch László** kifejtette: felsőoktatási pályamodellre és a bérrendszer átalakítására van szükség. Az érintett felsőoktatási szervezetek (OTDT, DOSz, egyetemek) azt szeretnék, ha a Horizont 2020 rendszerben olyan pályázatok jelenjenek meg, melyek legalább 3-5 évre szólnak. **Kőmíves Péter Miklós** (DOSz) szerint a nyugdíjazások mellett nagy probléma a doktori képzésbe jelentkezők lemorzsolódása. Álláspontja szerint a megvédett doktori fokozat számítson bele a nyugdíj elszámolásánál a munkával töltött évek számába. **Dr. Kandikó József** méltatta az NKP határon túli magyar pályázóknak szóló részprogramjait, melyeknek célja a határon túli magyar nyelvű felsőoktatás személyi állományának fejlesztése. **Antalfi Eszter** (NKP ösztöndíjas) szerint nagyon fontos, hogy a TDK előtt álló hallgatók felvilágosítást, motivációt kapjanak a kutatás támogatása révén. Dr. Szendrő Péter zárásként elmondta: „Habár felül a gálya, s alul a víznek árja, azért a víz az úr.” A hallgatóságot arra kérte, vigyék tovább a tudomány hajóját.

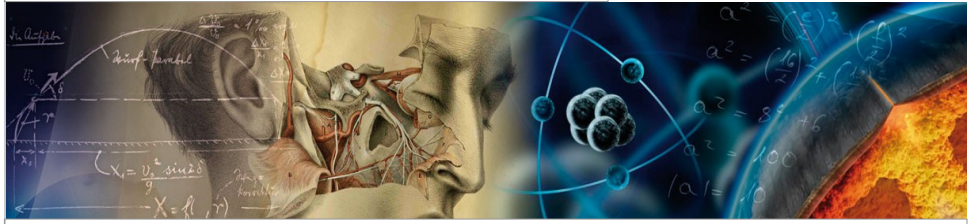

„Kutatói tapasztalatok és lehetőségek” kerekasztal a 3-as előadóban

Dr. Karátson Dávid és Dr. Réthelyi Miklós

A **Dr. Karátson Dávid** vezette kerekasztal témái a hazai ösztöndíjrendszer múltja, jelene, lehetséges jövője, illetve a finansziális lehetőségek (szakmai-anyagi feltételek) voltak. **Dr. Szarka László** szerint kiszámítható, rendezett ösztöndíjrendszer kialakítása szükséges. Megemlítette, hogy ma Magyarországon alacsonyak a kutatási bérek hozzáátéve, hogy az NKP ennek az ideiglenes megoldásához járul hozzá. **Dr. Kollár László** szerint fontos, hogy olyan ösztöndíj- és pályázati rendszer épüljön ki, amelyre éveken át számítani lehet. **Dr. Patkós András** kifejtette: az EU-s források a felzárkózáshoz kapcsolódnak, azzal a reménnyel, hogy az alkalmas projektek nemzeti kezelésben kerülnek át és állandósulnak. Kiemelte az ösztöndíjas időszak hosszát, hozzáátéve, hogy ezeket radikálisan át kell alakítani. **Dr. Réthelyi Miklós** professzor rávilágított: a Magyar Zoltán posztdoktori ösztöndíj idén 20 éves. Dr. Karátson Dávid összegzésében rámutatott: a meglévő ösztöndíjrendszerek különbözően működnek, nem ismerik egymás feltételeit. A Kuratórium mindig a kiválóságot szem előtt tartva igyekezett döntést hozni, és hozzátette: „Jóval több kiválóság van, mint hittük!”

Horizont: Demola Budapest

"Kedves Hallgató! Ha adhatunk egy tippet a jövőre, az a Demola. Fedezd fel - rengeteg új dolog vár rád! Légy kíváncsi - lásd meg a kínálgató lehetőségeket! Légy büszke a tudásodra és arra, aminek megvalósítására képes leszel ma vagy holnap!" Ezek a Finnországból indult, és immár Budapes-
ten is működő Demola innovációs platform jelmondatai.

A Demola egy nyílt innovációs platform, melyet vállalkozások, hallgatók és felsőoktatási intézmények kreatív együttműködésének elősegítésére hoztak létre. A névadó

modell a finnországi Tamperéből indult, [jelenleg nyolc Demola központ működik](#) Európa-szerte.

Magyarországon a BMGE koordinálja a megvalósítást, egységes lehetőséget teremtve más felsőoktatási intézmények hallgatóinak a bekapcsolódására. A koordinációt a **Műegyetemi Technológia és Tudástranszfer Iroda a BME VIK Hallgatói Innovációs Központtal** közösen végzi.

A platform lényege az egyetemi hallgatók **multidiszciplináris csapatokká szervezése** olyan, az ipar által kezdeményezett feladatok megvalósítására, melyek elemei illeszkednek a megoldásban résztvevő egyes hallgatók tanulmányaihoz. A hallgatók friss, szaktudással

ötvözött **kreativitásukat kapcsoljuk össze** piaci oldaláról érkező, azonosított igényekkel, és a megvalósításukhoz szükséges ipari támogatással. A befogadott projektek célja egyfelől az, hogy a vállalkozások koncepcióira alapozott, új/módosított termékek és szolgáltatások

megvalósíthatóságát demonstrálja (prototípus), másfelől, hogy a hallgatók csapatmunka képességét fejlessze, szakmai ismereteiket gyakorlati tudássá konvertálja.

A **partner-vállalkozások** az üzleti tevékenységükhöz tartozó termékek, szolgáltatások és technológiákhoz kapcsolódó projekt koncepciókat fogalmaznak meg, melyek nem rutinszerű megvalósításához várhatóan többféle szakmai kompetenciára van szükség. A projektekre jelentkező hallgatók erre a koncepcióra fogalmaznak meg projektterveket, és ha a vállalkozás elfogadja valamelyiket, a projekt-szerződés aláírását, valamint a regisztrációs díj befizetését követően **indulhat a Demola projekt.**

A vállalkozások szerződésben rögzítik, hogy heti rendszerességgel együtt dolgoznak a hallgatói csapattal. A projekt zárását követően a vállalkozás 60 napos opciós határidőt kap az eredmény hasznosítási jogára vonatkozóan. Ha nem él ezzel a jogával, az a hallgatókat és az egyetemet illeti meg. A hallgatók a projektmunkájukért így kredit pontot, sikeres hasznosítás esetén pedig anyagi javadalmazást kapnak.

Debrecen az élettudományi kutatásokért

A Debreceni Egyetem Immunológiai Intézete a Nemzeti Kiválóság Programmal együttműködve tudományos konferenciát rendez „*Debrecen az élettudományi kutatásokért*” címmel. A rendezvény célja, hogy körképet adjon az immunológia legújabb eredményeiről, a Nemzeti Kiválóság Program orvos támogatottainak bevonásával. Helyszín a **Debreceni Egyetem Élettudományi Központja** (F 015 - 016-os terem), az időpont: **2014. május 29.** Jelentkezni az NKP honlap [regisztrációs linkjén](#) lehet.

APPLICATION FOR SPRING 2014
PROJECTS IS OPEN!

DEMOLA
BUDAPEST

Egy támogatott bemutatkozása (A/1) Térbeli tájékozódást befolyásoló tényezők vizsgálata kutyán

A kutatási eredmények segítséget nyújthatnak a keresőkutya-, mentőkutya-, valamint a vakvezetőkutya-kiképzésben »

DRC Regionális Nyári Egyetem

Idén nyáron 11. alkalommal rendezik meg a **DRC Regionális Nyári Egyetemet** (2014. július 6-13.) a Dunamenti Régióért és Közép-Európáért Intézet (IDM), Bécs és a pécsi IDResearch Kft. szervezésében, együttműködve az **Újvidéki Egyetemmel** és a **Pécsi Tudományegyetem** Bölcsészettudományi Karával. NKP ösztöndíjasaink a regisztrációs díj feléért, **50%-os kedvezménnyel** jelentkezhetnek a Nyári Egyetemre, ahol workshop keretein belül angol nyelvű előadást tarthatnak, s az év végéig megjelenő tanulmánykötetben angolul publikálhatnak. A rendezvényről bővebben [honlapunkon](#) olvashatnak.

A kutyák tájékozódó képességéről számtalan anekdota kering a köztudatban (pl. történetek nagy távolságból hazataláló ebekről), ennek ellenére ezekről kevés tudományosan megalapozott információval rendelkezünk. Kutatásom célja, hogy minél több információval járuljunk hozzá e terület felderítéséhez.

A térbeli tájékozódás képessége a legtöbb állatnál nélkülözhetetlen az életben maradáshoz. Az ökológiai, illetve evolúciós tényezők függvényében az egyes fajok különböző képességekkel rendelkeznek, például egyes fajok képesek ultrahang kibocsátásával is tájékozódni.

Gyakran támaszkodunk a kutyák navigációjára. A mentőkutya, a vakvezető kutya és számos egyéb munkakutya esetében magától értetődőnek vesszük, hogy képesek gond nélkül tájékozódni az őket körülvevő térben. Minél job-

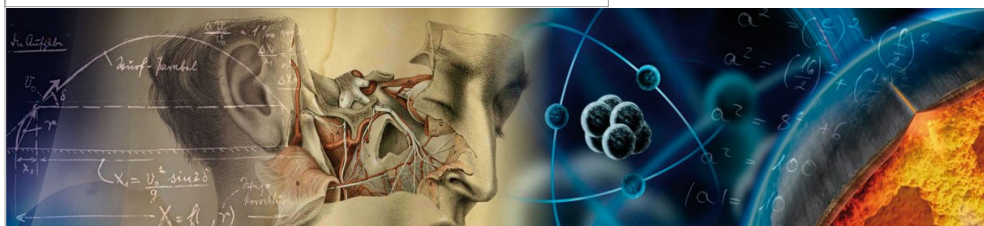
annál több lehetőségünk van, hogy a megfelelő módszerekkel fejlesszük a speciális feladatokat ellátó ebek ez irányú képességeit.

A tájékozódást tekintve két alapvető, egymást nem kizáró agyi folyamatot ismerünk aszerint, hogy az élőlény önmagához képest jegyzi meg az objektumok pozícióját (pl. balra vagy jobbra van-e hozzá képest) vagy a tájékozódás kiindulópontja egy külső tárgy vagy hely és ehhez viszonyítja a továbbiak helyét. Előbbi rendszer a fix útvonalak (pl. 15 méterrel elindulás után balra fordulni 90 fokban) reprezentációjára alkalmas, míg utóbbi rugalmasabb reprezentációkat hoz létre, amelyek megengednek új viselkedési válaszokat is (pl. egy felesleges kerülő kihagyása egy L alakú útvonal esetén).

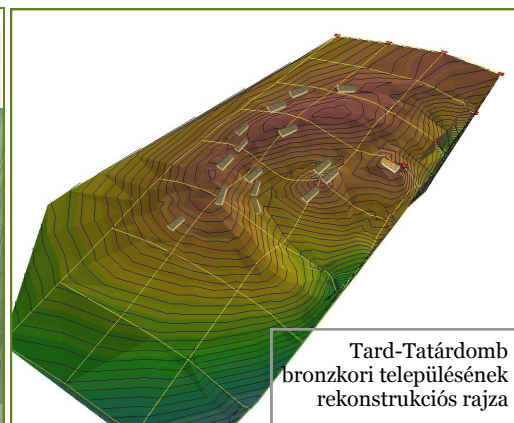
Jelen projektünkben egy olyan vizsgálatot végzünk, amely modellezi azokat a problémákat, amivel a kutyák mindennapi életük során kerülnek szembe. A kutatási eredmények segítséget nyújthatnak a keresőkutya-, mentőkutya-, valamint a vakvezetőkutya-kiképzésben.

Szabó Dóra

(A1-CT-HTKH-13-0002) Határon Túli
Kiváló Hallgatói ösztöndíjas

Egy támogatott bemutatkozása (A/2) Településszerkezet, térhasználat és társadalom a bronzkorban (Észak-alföldi régió)

Krisztus születése előtt 2300 és 1500 között a Kárpát-medencében élt közösségek különleges anyagi kultúrát hagytak maguk után. Településeik belső szerkezete jól tükrözi a körülöttük levő világról alkotott szilárd elképzeléseiket, társadalmuk struktúrájára utaló nyomokat. Hétköznapi tárgyaik jólétet, kifinomult ízlést mutatnak számunkra.

A Szentágotthai ösztöndíj által támogatott régészeti kutatás célja elsősorban bronzkor egy szakasza folyamán (Kr. e. 2300-1500) a Dél-Borsodi síkság és a Bükk hegylábi régió területén élt közösségek, mindennapjainak, társadalmának, környezetének és a környezetéhez való viszonyának a megismerése településeiken keresztül. A kutatás során elsősorban roncsolásmentes módszerekből álló vizsgálati csomaggal térképezzük fel a településeket. Ferde és párhuzamos tengelyű légi felvételeket készítünk a vizsgált területekről illetve geodéziai felmérések alapján 3D terepmodellt hozunk létre. A geofizikai kutatások során a talaj mágnességének

mérésével és annak utólagos képi ábrázolásával az egykori beásások (gödrök, sírok), talajmozgatások (sáncok, árkok) házak helyét tudjuk meghatározni. A mezőgazdasági művelés alatt álló területeken az egykori járószintek bolygatásával felszínre került régészeti leletanyagot négyzethálós rendszerben felgyűjtjük és értékeljük (kerámiatipológiai, archeozoológiai, kőzetanyag meghatározás). Szisztematikus fémkeresős kutatásokkal nyerjük ki a vizsgált települések felső bolygatott rétegéből az őskori fémanyagot, elvégezzük ennek archeometallurgiai vizsgálatát, illetve talajfúrásokkal vesszünk mintát az egykori környezet rekonstrukciójának reményében. Az így kapott föld feletti, földfelszíni és „föld alatti” rétegek térinformatikai eszközökkel történő egymásra vetítésén keresztül rekonstruálni tudjuk az egykor élt közösségek hétköznapijainak színterét és így társadalmukhoz, környezetükhöz való viszonyukhoz és gondolkodásmódjukhoz is közelebb kerülhetünk.

Pusztainé dr. Fischl Klára
(A2-SZJ-TOK-13-0070)
Miskolci Egyetem

IMPRESSZUM

Szerkesztőség és kiadó:

Közigazgatási és
Igazságügyi Hivatal

Felelős kiadó:

Dr. Csonka Ernő, elnök

Felelős szerkesztők:

Kisbenedek Mónika,
Csima Ildikó

Szerkesztők:

a Nemzeti Kiválóság
Program munkatársai

Elérhetőségek:

www.nemzetikivalosag.hu
nemzetikivalosag@kih.gov.hu

Nemzeti
Kiválóság
Program

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszecsenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

MAGYARORSZÁG MEGÚJUL